Temeljem članka 8. i 27. Statuta Grada Zadra *(„Glasnik Grada Zadra“, broj: 9/09, 28/10, 3/13, 9/14, 2/15 - pročišćeni tekst, 3/18, 7/18 - pročišćeni tekst, 15/19, 2/20, 3/21 i 14/23 – pročišćeni tekst)* i članka 7. Odluke o javnim priznanjima Grada Zadra *(„Glasnik Grada Zadra“, broj: 5/01, 7/01, 6/03, 6/06, 4/07 - pročišćeni tekst i 11/09),* **Gradsko vijeće Grada Zadra, na __. sjednici, održanoj dana __. studenoga 2026. godine, d o n o s i**

O D L U K U

Članak 1.

NAGRADA GRADA ZADRA dodjeljuje se **SAMOSTANU sv. FRANE** za zapažene uspjehe i zasluge u očuvanju kulturne i duhovne baštine.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objaviti će se u „Glasniku Grada Zadra“.

KLASA:
URBROJ:
Zadar, _____. godine

GRADSKO VIJEĆE GRADA ZADRA

PREDSJEDNIK

Ivica Žuvela

Sveučilište u Zadru
Universitas Studiorum
Jadertina | 1396 | 2002 |

REKTORAT
URED REKTORA

KLASA: 061-05/26-04/06
UR. BROJ: 2198-1-79-01-26-01
Zadar, 7. listopada 2026.

GRAD ZADAR
Odbor za dodjelu javnih priznanja
Narodni trg 1
23000 Zadar

Predmet: Prijedlog za dodjelu Godišnje nagrade Grada Zadra Franjevačkom samostanu sv. Frane u Zadru

Poštovani članovi Odbora za dodjelu javnih priznanja,

na temelju Javnoga poziva za podnošenje prijedloga za dodjelu javnih priznanja Grada Zadra, Sveučilište u Zadru predlaže da se **Franjevačkom samostanu sv. Frane u Zadru** dodijeli **Godišnja nagrada Grada Zadra za osobite zasluge u očuvanju i promicanju** kulturne i duhovne baštine Zadra te **za** dugogodišnje djelovanje na promicanju kulture mira, osobito potvrđeno dodjelom **Oznake** europske baštine (*European Heritage Label*) **2026. godine**.

Franjevački samostan sv. Frane jedno je od najvrjednijih mjesta hrvatske duhovne, kulturne i povijesne baštine, ali i mjesto čije značenje umnogome nadilazi lokalne i nacionalne okvire. Kao jedan od najstarijih franjevačkih samostana izvan Italije, stoljećima je mjesto molitve, znanja, umjetnosti i kulture, čvrsto utkano u povijesni identitet Zadra i njegovu povezanost sa širim hrvatskim, mediteranskim i europskim prostorom.

Crkva i Samostan sv. Frane zaštićeno su kulturno dobro Republike Hrvatske, a samostanski kompleks čuva iznimno vrijednu umjetničku, knjižnu i arhivsku baštinu. Među njezinim se sastavnicama ističu vrijedna djela slikarstva i kiparstva, gotička korska sjedala, bogata riznica te jedna od najznačajnijih povijesnih samostanskih knjižnica u Dalmaciji s pergamenama, inkunabulama i iluminiranim kodeksima. Samostanski arhiv čuva i velik broj pergamena, među kojima se nalaze brojne papinske isprave. Time Samostan nije samo čuvar vlastite franjevačke prošlosti nego i jedinstven čuvar višestoljetne memorije Zadra, Dalmacije i Hrvatske.

Njegovo mjesto u povijesti Zadra posebno je obilježeno događajem od prvorazrednoga hrvatskog i europskog značenja. U samostanskom je kompleksu **18. veljače** 1358. **godine** sklopljen **Zadarski mir**, kojim je okončan dugotrajni rat između Mletačke Republike i ugarsko-hrvatskoga kralja Ludovika I. Anžuvinca. Taj je mirovni sporazum znatno

Sveučilište u Zadru, Rektorat, Mihovila Pavlinovića 1, 23000 Zadar, Hrvatska
t: +385 (0)23 200 501, **f:** +385 (0)23 316 882
OIB: 10839679016, **e-mail:** rektorat@unizd.hr, www.unizd.hr

izmijenio političke odnose na istočnoj obali Jadrana i omogućio razdoblje snažnoga gospodarskog i kulturnog razvoja Zadra i drugih dalmatinskih gradova. Samostan sv. Frane stoga nije samo svjedok povijesti nego autentično **mjesto mira**, prostor u kojem je jedan od najvažnijih srednjovjekovnih mirovnih ugovora na hrvatskom prostoru postao dijelom europske diplomatske povijesti.

Upravo je ta povijesna baština u posljednjih petnaestak godina dobila novu europsku dimenziju djelovanjem **Europske mreže mjesta mira** (***European Network of Places of Peace*** – **ENPP**), koja povezuje europske gradove i lokalitete u kojima su tijekom povijesti sklapani važni mirovni ugovori. Grad Zadar član je te mreže od 2012. godine, a Samostan sv. Frane predstavlja središnje zadarsko mjesto na kojem se materijalizira i suvremenim generacijama prenosi poruka te europske inicijative.

Suradnjom Grada Zadra, Franjevačkoga samostana sv. Frane i Sveučilišta u Zadru, uz sudjelovanje odgojno-obrazovnih i kulturnih ustanova, povijesna činjenica potpisivanja Zadarskoga mira prerasla je u trajnu platformu za obrazovne, kulturne i međunarodne aktivnosti posvećene promicanju mira, tolerancije, dijaloga i međusobnoga razumijevanja. Redovitim obilježavanjem obljetnica Zadarskoga mira, uključivanjem djece i mladih te suradnjom s drugim europskim mjestima mira povijesna se baština Samostana ne čuva kao statično svjedočanstvo prošlosti, nego se njezine poruke aktualiziraju u suvremenom europskom društvu.

Posebnu potvrdu vrijednosti takvoga dugogodišnjeg djelovanja predstavlja **Oznaka europske baštine** (***European Heritage Label***), koju je Europska komisija 2026. godine dodijelila Samostanu sv. Frane u sklopu zajedničke transnacionalne prijave **„Mjesta mira"** (***Places of Peace***). Uz zadarski Samostan sv. Frane, taj transnacionalni lokalitet obuhvaća još šest povijesnih mjesta u Bugarskoj, Portugalu, Španjolskoj, Mađarskoj i Slovačkoj, povezanih činjenicom da su na njima sklapani mirovni ugovori koji su utjecali na povijest europskoga kontinenta.

Kandidaturu „Mjesta mira" potaknula je **Europska mreža mjesta mira**, a u postupku prijave Grad Zadar imao je ulogu koordinacijskoga subjekta, u partnerstvu sa Samostanom sv. Frane i Sveučilištem u Zadru. Time je Zadar postao sastavni dio transnacionalne europske baštinske cjeline koja mir ne promatra samo kao završetak pojedinoga sukoba nego kao trajni europski proces u kojem se postupno razvijaju diplomacija, međunarodno pravo, međusobno priznanje i kultura dijaloga.

Oznaka europske baštine jedno je od osobito vrijednih priznanja Europske unije u području kulturne baštine. Njome se ističu lokaliteti koji imaju snažnu simboličku vrijednost za Europu, svjedoče o zajedničkoj europskoj povijesti i europskim integracijama te promiču vrijednosti na kojima počiva Europska unija. Svečana dodjela održana je u Bruxellesu u travnju 2026. godine, a u svibnju iste godine na Samostanu sv. Frane postavljena je službena ploča ***European Heritage Label***, čime je njegovo višestoljetno značenje dobilo i trajnu institucionalnu potvrdu na europskoj razini.

Takvo priznanje ima osobitu vrijednost i za Grad Zadar. Samostan sv. Frane postao je jedno od prepoznatljivih europskih mjesta kulture mira, a Zadarski mir iz 1358. godine dobio je novu vidljivost kao dio zajedničke europske povijesti. Istodobno je stvoren okvir

Sveučilište u Zadru
Universitas Studiorum
Jadertina | 1396 | 2002 |

za daljnju suradnju Grada Zadra, Sveučilišta u Zadru i Samostana sv. Frane u znanstvenim, obrazovnim i kulturnim programima kojima će se baština Zadarskoga mira približavati građanima Zadra, posjetiteljima grada, učenicima i studentima te europskoj javnosti.

Uloga Samostana sv. Frane u životu Zadra pritom se ne iscrpljuje njegovim značenjem kao mjesta potpisivanja Zadarskoga mira. Samostan je stoljećima bio **sjedište Franjevačke provincije sv. Jeronima u Dalmaciji i Istri**, jedne od povijesno važnih redovničkih zajednica na hrvatskoj obali Jadrana. Nakon njezina preustroja 2025. godine Samostan je postao sjedište Franjevačke kustodije sv. Jeronima u Dalmaciji i Istri, ovisne o Hrvatskoj franjevačkoj provinciji sv. Ćirila i Metoda sa sjedištem u Zagrebu. Time sv. Frane i danas zadržava svoju važnu ulogu u organizaciji franjevačkoga života u Dalmaciji i Istri.

Više od osam stoljeća franjevci sv. Frane brižno su čuvali sakralni prostor, umjetnička djela, arhivsko i knjižno blago, ali i nematerijalnu memoriju mjesta. Posebna vrijednost toga kontinuiteta upravo je u činjenici da Samostan nije muzej prošlosti nego živa redovnička zajednica koja baštinu čuva, istraživačima omogućuje njezino proučavanje i otvara je javnosti, povezujući duhovnu, kulturnu, znanstvenu i obrazovnu dimenziju svojega poslanja.

Dodjela **Oznake europske baštine 2026. godine** stoga se može smatrati krunom višegodišnjih nastojanja Samostana sv. Frane, Grada Zadra, Sveučilišta u Zadru i njihovih partnera da jedan od najvažnijih događaja zadarske srednjovjekovne povijesti bude prepoznat kao dio zajedničke europske baštine. Ona istodobno otvara novo poglavlje u kojem Samostan, ne prestajući biti čuvar iznimne sakralne, umjetničke, arhivske i knjižne baštine, postaje još snažnije mjesto susreta, dijaloga, obrazovanja i promicanja kulture mira.

Slijedom svega navedenoga, smatramo da više od osam stoljeća kontinuiranoga djelovanja Franjevačkoga samostana sv. Frane u Zadru, njegova iznimna uloga u očuvanju duhovne i kulturne baštine Grada, trajno čuvanje povijesnoga sjećanja na Zadarski mir iz 1358. godine, aktivno sudjelovanje u Europskoj mreži mjesta mira te osobito dodjela Oznake europske baštine (*European Heritage Label*) 2026. godine predstavljaju postignuća od iznimnoga značenja za Zadar i njegovu afirmaciju u hrvatskom i europskom kulturnom prostoru. Stoga Franjevački samostan sv. Frane s punim uvjerenjem predlažemo za dodjelu Godišnje nagrade Grada Zadra.

S poštovanjem vas srdačno pozdravljam!

Rektor:

prof. dr. sc. Josip Faričić